

Handläggare: emelie.mynde@fub.se

Solna, den 2025-01-09

Dataskyddsreglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (SOU 2025:75)

Riksförbundet för barn, unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning, FUB

är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv. Vi är cirka 26 000 medlemmar i lokalföreningar runt om i landet. Personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga är medlemmar i FUB liksom många andra som delar vår grundsyn.

Riksförbundet FUB ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag och inkommer med synpunkter nedan.

Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och Samhall

Utredningens förslag i 4.8.2:

Sekretess i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska inte hindra att uppgift om en enskilds personliga förhållanden lämnas till Samhall Aktiebolag, om det är nödvändigt för att bolaget ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

FUB tycker:

Riksförbundet FUB tillstyrker förslaget. FUB har länge kritiserat statens styrning av Samhall, som drivit verksamheten mot lägre kvalitet och sämre stöd, vilket är rakt motsatt i förhållande till Samhalls uppdrag¹. För personer med intellektuell funktionsnedsättning har detta i många fall inneburit att ytterligare en dörr till lönearbete stängts. Utredningen ”Ökad kvalitet hos Samhall och fler vägar till skyddat arbete (SOU 2025:29)” konstaterar att det finns brister i informationsöverföringen från Arbetsförmedlingen till Samhall. Detta då Samhall behöver veta på vilket sätt funktionsnedsättningen påverkar behovet av arbetsanpassningar.

Riksförbundet FUB instämmer i att tillgång till nödvändig information är avgörande för att Samhall ska kunna fullgöra sitt uppdrag att skapa meningsfulla och utvecklande anställningar. FUB anser att Arbetsförmedlingen måste effektivisera samarbetet med Samhall, inklusive anvisningsprocessen. Ett förbättrat informationsutbyte skapar de rättsliga förutsättningarna för att Samhall ska kunna göra de anpassningar som många personer med intellektuell funktionsnedsättning behöver.

¹ Se bland annat FUB:s remissvar på utredningen ”Ökad kvalitet hos Samhall och fler vägar till skyddat arbete (SOU 2025:29)” [riksforbundet-fub-remissvar-sou-202529-24-juli2025.pdf](#)

Utökad tystnadsplikt för SamhallUtredningens förslag i 4.8.3:

Den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar i eller har deltagit i Samhall Aktiebolags verksamhet som genom produktion av varor och tjänster syftar till att uppnå meningsfulla och utvecklande arbeten åt personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, ska inte obehörigen få röja eller utnyttja vad han eller hon då har fått veta om en anvisad arbetstagares personliga förhållanden.

FUB tycker:

Riksförbundet FUB tillstyrker förslaget. Eftersom den sekretessbrytande bestämmelsen möjliggör utlämnande av känsliga uppgifter, är det viktigt att den enskildes integritet skyddas genom en utökad tystnadsplikt hos Samhall. Detta bör även gälla andra leverantörer av arbetsmarknadspolitiska åtgärder som hanterar känsliga personuppgifter för enskilda.

Informationsutbyte gällande utbildning och skolsamverkanUtredningens förslag i 4.6.2, 4.6.5 och 4.6.8:

Utredningen föreslår en ny eller utökad uppgiftsskyldighet för Universitets- och högskolerådet, universitet, högskolor och folkhögskolor att lämna uppgifter om en arbetssökandes studier till AF. Detta ska ske utan att vara beroende av den enskildes samtycke, eftersom det finns en risk att nödvändiga uppgifter annars inte lämnas in.

FUB tycker

Riksförbundet FUB anser att Arbetsförmedlingen måste vidareutveckla skolsamverkan för unga med funktionsnedsättning, särskilt med fokus på kommunens anpassade gymnasieskolor samt anpassad komvux. En effektiv övergång mellan skola och arbetsliv är nödvändig för att fler med intellektuell funktionsnedsättning ska komma ut på arbetsmarknaden. Riksförbundet FUB tillstyrker därför förslaget att Arbetsförmedlingen ska kunna inhämta uppgifter från skolor. Detta då de syftar till att effektivisera handlägningsprocessen, leda till bättre stöd för den enskilde och ge fler möjligheter till utbildning som förbättrar chanserna att komma i arbete. Korrekt och fullständig information om utbildningsmeriter medför fler möjligheter för Arbetsförmedlingen kunna upprätta en individuell handlingsplan och planera insatser. FUB vill dock betona vikten av sekretess mellan myndigheter, då det kan påverka den enskilde negativt om t.ex. kommunen har kommunala riktlinjer som står i strid med lagen(1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, och som bland annat kan innebära att den enskilde inte beviljas daglig verksamhet om denne går en kurs på en folkhögskola.

Samverkan mellan Arbetsförmedlingen och socialnämnder

Utredningens förslag i 4.10.2:

I förordningen om uppgiftsskyldighet i vissa fall enligt socialtjänstlagen (2001:453) ska det införas en bestämmelse om att socialnämnden ska ha rätt att hos Arbetsförmedlingen ta del av uppgifter om enskilda avseende vilka in sätser och aktiviteter som finns angivna i en arbetssökandes individuella handlingsplan och under vilken tidsperiod de ska genomföras. Om det finns skäl för det ska Arbetsförmedlingen på eget initiativ lämna dessa uppgifter till socialnämnden.

FUB tycker:

FUB instämmer i behovet av en proaktiv samverkan mellan kommunerna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Detta för att socialnämnden ska kunna planera kompletterande insatser och bedöma om personen kan gå till ett lönearbete. FUB har i många sammanhang lyft behovet av en kartläggning av hur många som deltar i daglig verksamhet skulle kunna övergå till lönearbete om de fick förutsättningen. En sådan riktad kartläggning har aldrig gjorts och skulle fylla en kunskapslucka hos kommunerna som inte har åtgärdats, trots att ett övergripande mål med insatsen daglig verksamhet är att utveckla den enskildes möjligheter till arbete på kortare eller längre sikt. Socialstyrelsens Öppna Jämförelser visar nämligen att ytterst få (ca 15%) kommuner rapporterar att de har en aktuell, skriftlig rutin för att minst årligen pröva möjlighet till arbete eller praktikplats för personer som deltar i daglig verksamhet.²

Andelen kommuner som har aktuella överenskommelser om samverkan med Arbetsförmedlingen för vuxna inom LSS är endast 18 procent enligt Socialstyrelsens öppna jämförelser.³ Denna siffra är alldeles för låg för att ha en effektiv samverkan utöver landet. Utöver ökat informationsutbyte bör därför Arbetsförmedlingen få ett riktat samverkansuppdrag.

Ökad kontroll och förenklad lagstiftning

Utredningens förslag i 4.7.1

Arbetsförmedlingen har behov av ytterligare information för att kunna kontrollera om arbetsgivare uppfyller villkoren vid anställningar med ekonomiskt stöd. Behovet kan inte fullt ut tillgodoses med nuvarande reglering.

² [Öppna jämförelser socialtjänst 2023 – Stöd till personer med funktionsnedsättning LSS - Socialstyrelsen](#)

³ [Öppna jämförelser socialtjänst 2023 – Stöd till personer med funktionsnedsättning LSS - Socialstyrelsen](#)

FUB tycker:

Riksförbundet FUB tillstyrker förslaget. Arbetsförmedlingens resurser ska riktas rätt till de personer som är i behov av stödinsatserna, såsom personer med intellektuell funktionsnedsättning.

En ny, tydligare lagstiftningUtredningens förslag i 6.5.5:

Nuvarande lag om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska upphävas och ersättas av en ny lagreglering. Lagen ska benämnas lagen om behandling av personuppgifter vid Arbetsförmedlingen.

FUB tycker:

FUB välkomnar en modernisering av regleringen eftersom en tydlig och överskådlig lagstiftning bidrar till ökad rättssäkerhet och förutsebarhet, vilket också gynnar personer med intellektuell funktionsnedsättning. Den nya regleringen ska även medge behandling av känsliga personuppgifter (som rör hälsa/funktionsnedsättning) hos Samhall, leverantörer och AF när det är nödvändigt för att fullgöra uppdraget. FUB instämmer i att ett ökat stöd från Arbetsförmedlingen till den arbetssökande grundas i att myndigheten har rätt förutsättningar att utföra sitt arbete effektivt. Däremot är det som ovan angetts nödvändigt att Samhall och andra leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser har en ökad tystnadsplikt kring dessa personuppgifter.

För Riksförbundet FUB

Anders Lago
Förbundsordförande